

การควบคุมปัจจัยความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

Risk Factors Control Affecting Academic Administration in Educational Institutions under the Secondary Educational Service Area Office 8

นันทิยา เอียนวิลไล^{1*}

Nantiya Aianwilai^{1*}

พิชญญา ยืนยาว^{2**}

Pitchayapa Yuenyaw^{2**}

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการควบคุมปัจจัยความเสี่ยงในสถานศึกษา 2) ศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา และ 3) วิเคราะห์การควบคุมปัจจัยความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการในสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ ผู้บริหาร และครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จำนวน 338 คน ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนกระจายตามจังหวัด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยผู้วิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) การควบคุมปัจจัยความเสี่ยงในสถานศึกษาทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านประสิทธิภาพทางการเงิน ด้านปัญหาเศรษฐกิจ ด้านโครงสร้างนโยบายสถานศึกษา ด้านการเมืองและกฎหมาย ปัจจัยความเสี่ยงด้านบุคลากร ปัจจัยความเสี่ยงด้านผลผลิตและบริการ ปัจจัยความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการ ด้านวัสดุทรัพยากร ด้านเทคโนโลยี และด้านสังคมและวัฒนธรรม 2) การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาทั้งภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ การวางแผนและการประกันคุณภาพ การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การวิจัยและประเมินผล การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของสถานศึกษากับชุมชน 3) การควบคุมปัจจัยความเสี่ยง ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านผลผลิตและบริการ ด้านการบริหารจัดการ ด้านวัสดุทรัพยากร ด้านประสิทธิภาพ ทางการเงิน ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านปัญหาเศรษฐกิจ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยสามารถร่วมกันทำนายได้ ร้อยละ 72.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การควบคุมปัจจัยความเสี่ยง การบริหารงานวิชาการ มัธยมศึกษา

¹ นักศึกษาริทยากรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

* ผู้นิพนธ์ประสานงาน อีเมล : nonglektungting@gmail.com โทรศัพท์ 091-0091238

¹ Graduated Student, Master of Education (Educational Administration) NakhonPathom Rajabhat University.

* Corresponding Author e-mail : nonglektungting@gmail.com Tel : 091-0091238,

² อาจารย์ที่ปรึกษา กศ.ศ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

** ที่ปรึกษาผู้นิพนธ์ประสานงาน โทรศัพท์ 086-3111616 อีเมล : pitchayapatom@gmail.com

² Advisors, Ed.D. (Educational Administration) Silpakorn University.

** Corresponding Advisors Tel. 086-3111616, e-mail : pitchayapatom@gmail.com

Abstract

This research aimed to : 1) study the level of risk factors control in educational institutions ; 2) identify the level of academic administration in educational institutions ; and 3) analysis the risk factors control affecting academic administration in educational institutions. The research sample was 338 administrators and teachers of educational institutions under the secondary educational service area office 8, derived by proportional stratified random sampling distributed province. The research instrument was a questionnaire constructed by the researcher. Data were analyzed with percentage, mean, standard deviation and stepwise multiple regression. The findings of this research were as follows : 1) Overall and in specific aspects, risk factors control in educational institutions was at a high level. These aspects were, ranked from the highest to the lowest, as follows: money factor risk, economic factor risk, structure educational institutions factor risk, political and legal factor risk, man factor risk, products and service factor risk, management factor Risk, material factor risk, technological factor risk and social-cultural factor risk 2) Overall and in specific aspects, the academic administration in educational institutions was at a high level. These aspects were, ranked from the highest to the lowest, as follows : academic planning and quality assurance, curriculum development and The teaching, research and evaluation, the development of innovative technologies for education and learning and participation of educational with the community. 3) Risk factors control of man factor risk, products and service factor risk, management factor risk, material factor risk, money factor risk, social-cultural factor risk, economic factor risk affected the academic administration in educational institutions at the percentage of 72.90 with statistical significance at .05.

Keywords : Administrator's Professional Competency/ Academic Administration/ Primary Education

บทนำ

เนื่องจากโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติ และสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี นวัตกรรม และการแข่งขัน ทำให้องค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชนต้องปรับตัว มีความพร้อมเพื่อรับการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้น การดำเนินงาน จึงต้องมีความระมัดระวัง ดำเนินการอย่างโปร่งใส ทรัพยากรที่มีอยู่ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม [1] การบริหารงานขององค์กร มักจะประสบกับความเสี่ยงในลักษณะที่แตกต่างกันเสมอ องค์กร หน่วยงาน รวมถึงสถานศึกษาทุกแห่ง ต้องมีการบริหารความเสี่ยง จะช่วยให้องค์กรปลอดภัย สามารถดำเนินการให้ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้และลดโอกาสการเกิดความเสี่ยงพร้อมที่จะเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข

เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหมวดที่ 4 ว่าด้วยแนวการจัดการศึกษามาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ซึ่งการบริหารงานด้านวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษา [10] การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญ มีขอบเขตกว้างขวาง ครอบคลุมกิจกรรมตามหลักสูตร และกิจกรรมที่ส่งเสริมตามหลักสูตร เป็นงานหลักที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดำเนินการจัด โปรแกรมการเรียนการสอนและการทำกิจกรรมทุกชนิด เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพที่ดี ซึ่งในการบริหารงานวิชาการบางครั้ง ย่อมเกิดความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ส่งผลต่อการปฏิบัติงานและประสิทธิภาพการบริหารงาน

สถานศึกษา [6] ซึ่งสถานศึกษาบางแห่งบริหารความเสี่ยงเฉพาะการบริหารวิชาการ และการบริหารงานบุคคล โดยพบว่า ความเสี่ยงในเรื่องหลักสูตรไม่ได้รับการพัฒนา การประเมินหลักสูตรไม่สมบูรณ์ ครุภัณฑ์งานการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนน้อย คอมพิวเตอร์ล้ำสมัย ขาดการปรับปรุงพัฒนาให้เหมาะสมกับการใช้งานขาดแคลนตำราและเอกสารอ้างอิง ครูสอนไม่ตรงวุฒิ เป็นต้น ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีหน้าที่คอยกำกับดูแลบุคลากรในองค์กร จึงทำให้เห็นว่าการบริหารความเสี่ยงนั้นเป็นงานของทุกคนในสถานศึกษา โดยเฉพาะด้านวิชาการของสถานศึกษา ถ้าสถานศึกษาสามารถควบคุมการบริหารงานวิชาการได้ จะเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับโรงเรียน สร้างความเชื่อถือให้กับชุมชนมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจ รู้จักประยุกต์ทฤษฎี หลักการบริหารมาใช้ในการปฏิบัติจริง และต้องสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรทุกคนถึงความสำคัญของการนำการบริหารความเสี่ยงเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีการบริหารงานที่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ดังนั้น สถานศึกษาจึงต้องมีการบริหารความเสี่ยง เพื่อเป็นการลดโอกาสที่จะก่อให้เกิดความสูญเสียและความเสียหายในสถานศึกษา [1] ซึ่งการบริหารความเสี่ยงนับเป็นเครื่องมือสำคัญและมีประโยชน์ในการบริหารจัดการองค์กร ให้สามารถบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ตามที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ด้วยการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ โดยลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่ก่อให้เกิดความเสียหาย ทั้งนี้เพื่อให้ระดับและขนาดของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับองค์กรในอนาคตอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ หรือควบคุมได้อย่างเป็นระบบทั่วทั้งองค์กร จากความจำเป็นที่กล่าวมาข้างต้น สถานศึกษาทุกแห่งจำเป็นต้องตระหนักถึงการควบคุมความเสี่ยงและปัจจัยความเสี่ยง เพื่อให้สถานศึกษาของตนเองได้มีการพัฒนา ส่งเสริมและแก้ไขปัญหา จนก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อ

องค์กรต่อไป นอกจากนี้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 พบว่า สถานศึกษาได้เข้ารับ การประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 3 โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2554-2558) จำนวน 55 แห่ง ซึ่งโรงเรียนที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน จำนวน 41 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 74.56 และไม่ผ่านการรับรองมาตรฐาน จำนวน 14 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 25.44 นอกจากนี้ผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติ (O-NET) ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในรายวิชาคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าระดับประเทศ วิชาภาษาอังกฤษได้ 23.12 วิชาคณิตศาสตร์ได้ 21.72 ซึ่งปัญหาดังกล่าวมาจากปัจจัยเสี่ยงในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยความเสี่ยงในด้านบุคลากร ด้านเทคโนโลยีและการบริหารจัดการ จึงส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ทำให้กิจกรรม โครงการต่าง ๆ ของสถานศึกษาไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ถ้าผู้บริหาร ครู และบุคลากรทุกคนในสถานศึกษามีการควบคุมปัจจัยความเสี่ยงที่ดี ครอบคลุม ทุกด้าน จะส่งผลให้การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาดี เป็นระบบ การดำเนินงานต่าง ๆ บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรทางการศึกษาผู้หนึ่ง จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการควบคุมปัจจัยความเสี่ยงที่ส่งผลต่อ การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 เพื่อใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรของสถานศึกษามีการควบคุม ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น มีการตัดสินใจในปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม และทันท่วงที ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการควบคุมปัจจัยความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการ
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 8

3. เพื่อวิเคราะห์การควบคุมปัจจัยความเสี่ยงซึ่ง
เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

สมมติฐานการวิจัย

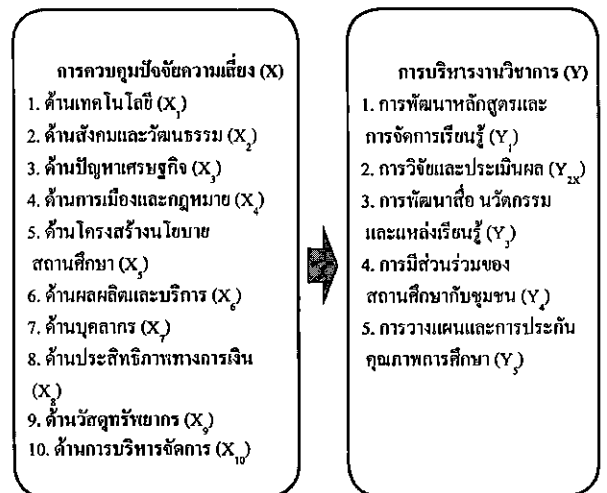
การควบคุมปัจจัยความเสี่ยง ประกอบด้วย การ
ควบคุมปัจจัยความเสี่ยงด้านเทคโนโลยี ด้านสังคม
และวัฒนธรรม ด้านปัญหาเศรษฐกิจ ด้านการเมือง
และกฎหมาย ด้านโครงสร้างนโยบายสถานศึกษา ด้าน
ผลผลิตและบริการ ด้านบุคลากร ด้านประสิทธิภาพ
ทางการเงิน ด้านวัสดุทรัพยากร และด้านการบริหารจัดการ
จัดการ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 8

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการควบคุมปัจจัยความเสี่ยงที่
ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผู้วิจัย
ศึกษาปัจจัยความเสี่ยงตามแนวคิดของธรร สุนทรยายุทธ
[7] คือ 1) ปัจจัยความเสี่ยงด้านเทคโนโลยี 2) ปัจจัยความ
เสี่ยงด้านสังคมและวัฒนธรรม 3) ปัจจัยความเสี่ยงด้าน
ปัญหาเศรษฐกิจ 4) ปัจจัยความเสี่ยงด้านการเมืองและ
กฎหมาย 5) ปัจจัยความเสี่ยงด้านโครงสร้างนโยบาย
สถานศึกษา 6) ปัจจัยความเสี่ยงต่อผลผลิตและบริการ
7) ปัจจัยความเสี่ยงด้านบุคลากร 8) ปัจจัยความเสี่ยงด้าน
ประสิทธิภาพทางการเงิน 9) ปัจจัยความเสี่ยงด้านวัสดุ
ทรัพยากร 10) ปัจจัยความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการ
และผู้วิจัยได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการ โดยใช้กรอบ
แนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ [2] ประกอบด้วย 17
ด้าน 1) การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความ
เห็น การพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผน
งานด้านวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนในสถาน

ศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา 5) การ
พัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัดผล ประเมินผล
และดำเนิน การเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อ
พัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนา
ส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10)
การแนะแนว 11) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ
ภายในและมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมชุมชน
ให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) การประสานความ
ร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กร
อื่น 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล
ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและ
สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) การจัดทำระเบียบและ
แนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16)
การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา 17)
การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ซึ่งผู้วิจัย
ได้สังเคราะห์ความสัมพันธ์ของกลุ่มตัวแปรเป็น 5 ด้าน
ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2)
การวิจัยและประเมินผล 3) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ
แหล่งเรียนรู้ 4) การมีส่วนร่วมของสถานศึกษากับชุมชน
5) การวางแผนและการประกันคุณภาพการศึกษา ได้นำ
มาจัดกระทำเป็นตัวแปรตาม ซึ่งได้นำมากำหนดเป็น
กรอบแนวคิดในการวิจัยดังแสดงใน ภาพที่ 1 ดังนี้

ตัวแปรต้น ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ในปีการศึกษา 2558 จำนวน 2,601 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ในปีการศึกษา 2558 ในเขตจังหวัดกาญจนบุรี และราชบุรี กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan [12] ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 338 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (proportional stratified random sampling) กระจายตามจังหวัด

การสร้างและพัฒนเครื่องมือ

วิเคราะห์โครงสร้างเนื้อหาตามนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการตัวแปร และสร้างแบบสอบถามตามนิยามตัวแปรให้ครอบคลุมตัวแปรที่ศึกษาภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความตรง เชิงเนื้อหา (content validity) แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) เลือกเฉพาะข้อกระทงคำถามที่มีค่า IOC 0.67 และ 1.00 ปรับปรุงข้อกระทงคำถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (tryout) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 30 คน หาค่าความเที่ยงด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - α coefficient) ของ Cronbach ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของการควบคุมปัจจัยความเสี่ยงเท่ากับ 0.78 และการบริหารงานวิชาการเท่ากับ 0.89 ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถาม จำนวน 338 ฉบับไปยังสถานศึกษาที่มีผู้บริหารและครู ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัย

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ตามวัน เวลา ที่นัดหมาย ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมา 338 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ โดยสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามใช้การแจกแจงความถี่และร้อยละ การวิเคราะห์ระดับเกี่ยวกับการควบคุมปัจจัยความเสี่ยงและระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ใช้การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและแปลความหมายโดยผู้วิจัยนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์ขอบเขตของค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด [8] ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีการควบคุมความเสี่ยง อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีการควบคุมความเสี่ยง อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีการควบคุมความเสี่ยง อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีการควบคุมความเสี่ยง อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีการควบคุมความเสี่ยง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์การควบคุมปัจจัยความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้วยการวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้บริหารและครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 64.80 เพศชาย

ร้อยละ 35.20 ตำแหน่งหน้าที่ครูมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 94.70 ผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 5.30 อายุ 25-35 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.40 ระดับการศึกษาขั้นสูงสุด ส่วนใหญ่ระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.70 ประสบการณ์ การทำงานในสถานศึกษา 16 ปีขึ้นไปมากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 34.90

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการควบคุมปัจจัย ความเสี่ยง ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ในภาพรวมและ รายด้าน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและ ลำดับ การควบคุมปัจจัยความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวม

(n=338)

ข้อ	การควบคุมปัจจัยความเสี่ยง	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1.	ปัจจัยความเสี่ยงด้านเทคโนโลยี	4.15	0.49	มาก	9
2.	ปัจจัยความเสี่ยงด้านสังคมและวัฒนธรรม	4.14	0.59	มาก	10
3.	ปัจจัยความเสี่ยงด้านปัญหาเศรษฐกิจ	4.25	0.59	มาก	2
4.	ปัจจัยความเสี่ยงด้านการเมืองและกฎหมาย	4.19	0.56	มาก	4
5.	ปัจจัยความเสี่ยงด้านโครงสร้างนโยบายสถานศึกษา	4.22	0.58	มาก	3
6.	ปัจจัยความเสี่ยงด้านผลผลิตและบริการ	4.18	0.57	มาก	5
7.	ปัจจัยความเสี่ยงด้านบุคลากร	4.18	0.59	มาก	7
8.	ปัจจัยความเสี่ยงด้านประสิทธิภาพทางการเงิน	4.27	0.44	มาก	1
9.	ปัจจัยความเสี่ยงด้านวัสดุทรัพยากร	4.16	0.59	มาก	8
10.	ปัจจัยความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการ	4.18	0.58	มาก	6
	รวม	4.20	0.44	มาก	

จากตารางที่ 1 แสดงว่า การควบคุมปัจจัย ความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.44) เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า

อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ปัจจัยความเสี่ยงด้านประสิทธิภาพทางการเงิน ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.44) ปัจจัยความเสี่ยงด้านปัญหาเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.59) ปัจจัยความเสี่ยงด้านโครงสร้างนโยบายสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.58) ปัจจัยความเสี่ยงด้านการเมืองและกฎหมาย ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.56) ปัจจัย ความเสี่ยงด้านบุคลากร ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.59) ปัจจัย ความเสี่ยงด้านผลผลิตและบริการ ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.57) ปัจจัยความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.58) ปัจจัยความเสี่ยงด้านวัสดุทรัพยากร ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.59) ปัจจัยความเสี่ยงด้านเทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.49) และปัจจัย ความเสี่ยงด้านสังคมและวัฒนธรรม ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.59) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับ การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวม

(n=338)

ข้อ	การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1.	การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	4.21	0.50	มาก	2
2.	การวิจัยและประเมินผล	4.21	0.56	มาก	3
3.	การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้	4.13	0.59	มาก	4
4.	การมีส่วนร่วมของสถานศึกษากับชุมชน	4.05	0.60	มาก	5
5.	การวางแผนและการประกันคุณภาพ	4.23	0.52	มาก	1
	รวม	4.17	0.51	มาก	

จากตารางที่ 2 แสดงว่าการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.51) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การวางแผน และการประกันคุณภาพอยู่ในลำดับสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.23, S.D. = 0.52$) รองลงมา ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.21, S.D. = 0.50$) การวิจัยและประเมินผล ($\bar{X} = 4.21, S.D. = 0.56$) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.13, S.D. = 0.59$) และการมีส่วนร่วมของสถานศึกษากับชุมชน ($\bar{X} = 4.05, S.D. = 0.60$) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การควบคุมปัจจัยความเสี่ยงที่ส่งผล ต่อการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของการควบคุมปัจจัยความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

(n = 338)					
แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
Regression	7	62.85	8.98	127.09*	.00
Residual	330	23.32	0.07		
Total	337	86.17			

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ	b	Beta	SE _b	t	Sig.
ค่าคงที่	0.14		0.15	0.93	.05
ปัจจัยความเสี่ยงด้านบุคลากร (X_1)	0.23	0.26	0.05	5.21*	.00
ปัจจัยความเสี่ยงด้านผลผลิตและบริการ (X_2)	0.15	0.17	0.04	3.98*	.00
ปัจจัยความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการ (X_{10})	0.14	0.16	0.04	3.29*	.00
ปัจจัยความเสี่ยงด้านวัสดุทรัพยากร (X_9)	0.14	0.16	0.04	3.34*	.00
ปัจจัยความเสี่ยงด้านประสิทธิภาพทางการเงิน (X_8)	0.13	0.11	0.04	5.21*	.00
ปัจจัยความเสี่ยงด้านสังคมและวัฒนธรรม (X_7)	0.11	0.12	0.03	3.32*	.00
ปัจจัยความเสี่ยงด้านปัญหาเศรษฐกิจ (X_3)	0.08	0.09	0.03	2.37*	.01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

R = 0.854 R² = 0.729 SEE. = 0.266

จากตารางที่ 3 พบว่า การควบคุมปัจจัยความเสี่ยงประกอบด้วยปัจจัยความเสี่ยงด้านบุคลากร (X_1) ปัจจัยความเสี่ยงด้านผลผลิตและบริการ (X_2) ปัจจัยความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการ (X_{10}) ปัจจัยความเสี่ยงด้านวัสดุทรัพยากร (X_9) ปัจจัยความเสี่ยงด้านประสิทธิภาพทางการเงิน (X_8) ปัจจัยความเสี่ยงด้านสังคมและวัฒนธรรม (X_7) ปัจจัยความเสี่ยงด้านปัญหาเศรษฐกิจ (X_3) เป็นตัวแปร ที่ได้รับเลือกเข้าสมการถดถอยและสามารถอธิบายความผันแปรของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ในการทำนาย (R²) เท่ากับ 0.729 ซึ่งแสดงว่าปัจจัยความเสี่ยงด้านบุคลากร ปัจจัยความเสี่ยงด้านผลผลิตและบริการ ปัจจัยความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยความเสี่ยงด้านวัสดุทรัพยากร ปัจจัยความเสี่ยงด้านประสิทธิภาพทางการเงิน ปัจจัยความเสี่ยงด้านสังคมและวัฒนธรรม ปัจจัยความเสี่ยงด้านปัญหาเศรษฐกิจ ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา และสามารถทำนายการบริหารงานวิชาการได้ร้อยละ 72.90 โดยสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

สมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปของคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = 0.23(X_1) + 0.15(X_2) + 0.14(X_{10}) + 0.14(X_9) + 0.13(X_8) + 0.11(X_7) + 0.08(X_3)$$

สมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน คือ

$$\hat{Z} = 0.26(Z_1) + 0.17(Z_2) + 0.16(Z_{10}) + 0.16(Z_9) + 0.11(Z_8) + 0.12(Z_7) + 0.09(Z_3)$$

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย การควบคุมปัจจัยความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 มีรายละเอียดดังนี้

1. การควบคุมปัจจัยความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณา รายด้านพบว่า การควบคุมปัจจัยความเสี่ยงในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยปัจจัย ความเสี่ยงด้านประสิทธิภาพทางการเงิน มีค่าเฉลี่ย สูงที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยความเสี่ยงด้านปัญหา เศรษฐกิจ ปัจจัยความเสี่ยงด้านโครงสร้างนโยบายสถาน ศึกษา ปัจจัยความเสี่ยงด้านการเมืองและกฎหมาย ปัจจัย ความเสี่ยงด้านบุคลากร ปัจจัยความเสี่ยงด้านผลผลิต และบริการ ปัจจัยความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยความเสี่ยงด้านวัสดุทรัพยากร ปัจจัยความเสี่ยง ด้านเทคโนโลยี และปัจจัยความเสี่ยงด้านสังคมและ วัฒนธรรม ตามลำดับ

2. การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดย ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายด้านพบว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยการวางแผนและ การประกันคุณภาพอยู่ในลำดับสูงที่สุด รองลงมาได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ การวิจัยและ ประเมินผล การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของสถานศึกษากับชุมชน ตามลำดับ

3. การควบคุมปัจจัยความเสี่ยงส่งผลต่อการบริหาร งานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 เรียงตามลำดับอิทธิพล จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ปัจจัยความเสี่ยงด้านบุคลากร ปัจจัยความเสี่ยงด้านผลผลิตและบริการ ปัจจัยความ เสี่ยงด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยความเสี่ยงด้านวัสดุ ทรัพยากร ปัจจัยความเสี่ยงด้านประสิทธิภาพทางการเงิน ปัจจัยความเสี่ยงด้านสังคมและวัฒนธรรม ปัจจัย ความเสี่ยงด้านปัญหาเศรษฐกิจ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อ การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 งานวิจัยนี้พบว่า การควบคุมปัจจัย ความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ซึ่งได้แก่ ปัจจัยความเสี่ยง ด้านบุคลากร ปัจจัยความเสี่ยงด้านผลผลิตและบริการ ปัจจัยความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยความเสี่ยง ด้านวัสดุทรัพยากร ปัจจัยความเสี่ยงด้านประสิทธิภาพ ทางการเงิน ปัจจัยความเสี่ยงด้านสังคมและวัฒนธรรม ปัจจัยความเสี่ยงด้านปัญหาเศรษฐกิจ สามารถร่วมกัน ทำนายการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ได้ร้อยละ 72.90

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยพบว่าประเด็นที่จะสามารถ นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของ การวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า การควบคุมปัจจัยความ เสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อ พิจารณารายด้านพบว่า การควบคุมปัจจัยความเสี่ยง ในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดย ปัจจัยความเสี่ยงด้านประสิทธิภาพทางการเงิน มีค่า เฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยความเสี่ยงด้านปัญหา เศรษฐกิจ ปัจจัยความเสี่ยงด้านโครงสร้างนโยบายสถาน ศึกษา ปัจจัยความเสี่ยงด้านการเมืองและกฎหมาย ปัจจัย ความเสี่ยงด้านบุคลากร ปัจจัยความเสี่ยงด้านผลผลิต และบริการ ปัจจัยความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยความเสี่ยงด้านวัสดุทรัพยากร ปัจจัยความเสี่ยง ด้านเทคโนโลยี และปัจจัยความเสี่ยงด้านสังคมและ วัฒนธรรม ตามลำดับ ทั้งนี้ เนื่องจากบุคลากรทุกคน ต้องให้ความตระหนักในเรื่องการควบคุมปัจจัยความ เสี่ยง โดยสถานศึกษามีระบบการทำงาน ติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงาน กิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุตาม วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ ซึ่งการควบคุมปัจจัยเสี่ยงนี้ช่วยให้ผู้บริหาร เกิดความ มั่นใจในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ดังที่ดวงใจ ช่วย ตระกูล [6] ได้ศึกษา การบริหารความเสี่ยงในสถาน ศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า

ปัจจัยความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย 5 องค์ประกอบคือ ด้านการเรียนการสอน ด้านการเงิน ด้านความมั่นใจทางการศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อมและด้านการบริหารจัดการความปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสาวิตรี จันทหอม [11] ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยความเสี่ยงกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยความเสี่ยงในสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้ ปัจจัยความเสี่ยงด้านวัสดุทรัพยากร ปัจจัยความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยความเสี่ยงด้านประสิทธิภาพทางการเงิน ปัจจัยความเสี่ยงด้านปัญหาเศรษฐกิจ ปัจจัย ความเสี่ยงต่อผลผลิตและบริการ ปัจจัยความเสี่ยงด้านบุคลากร ปัจจัยความเสี่ยงด้านเทคโนโลยี ปัจจัยความเสี่ยงด้านสังคมและวัฒนธรรม ปัจจัยความเสี่ยงในโครงสร้างนโยบายสถานศึกษา ยกเว้นปัจจัยความเสี่ยงด้านการเมืองและกฎหมาย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

2. จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยการวางแผน และการประกันคุณภาพอยู่ในลำดับ สูงที่สุด รองลงมา คือ การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน การวิจัยและประเมินผล การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของสถานศึกษากับชุมชน ตามลำดับ ทั้งนี้ เนื่องจากการบริหารวิชาการ เป็นภารกิจสำคัญของสถานศึกษา ทั้งผู้บริหาร ครูและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญ และพัฒนางานของสถานศึกษาให้อยู่ในระดับมาก ซึ่งงานวิชาการเป็นงานหลัก หรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษา

ดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษา มีความเข้มแข็งในการบริหารงานและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของยุพิน ภาวนันท์ [9] ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลกระทบต่อ การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การวางแผนงานวิชาการ การนิเทศและการแนะแนวการศึกษา การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผล การเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตร การส่งเสริม สนับสนุน ประสานความร่วมมืองานด้านวิชาการ การพัฒนา สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี เพื่อการศึกษาและแหล่งเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชนัญชิตา พุ่มดิษฐ์ [4] ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลกระทบต่อ การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลกระทบต่อ การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 เรียงตามลำดับการพยากรณ์จากมากไปหาน้อยดังนี้ 1) การร่วมมือกับชุมชนและสถานศึกษา ในการพัฒนาคุณภาพวิชาการ 2) การวัดผล ประเมินผล และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น และ 4)

การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
ดังนั้น สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญ
กับสถานศึกษา เมื่อผู้บริหารและครูทุกคนให้ความสำคัญ
สำคัญในการดำเนินงานวิชาการ ปฏิบัติตามกระบวนการ
หลักการของการดำเนินงานวิชาการซึ่งเป็นเครื่องบ่งชี้
ความเจริญก้าวหน้าของสถานศึกษา จึงทำให้การบริหาร
งานวิชาการอยู่ในระดับมาก

3. จากผลการวิจัยพบว่า การควบคุมปัจจัย
ความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการในสถาน
ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 8 เรียงตามลำดับอิทธิพลจากมากไปหาน้อย ซึ่ง
ปัจจัยความเสี่ยงด้านประสิทธิภาพทางการเงิน ปัจจัย
ความเสี่ยงด้านผลผลิตและบริการ ปัจจัยความเสี่ยงด้าน
การบริหารจัดการ ปัจจัยความเสี่ยงด้านวัสดุทรัพยากร
ปัจจัยความเสี่ยงด้านบุคลากร ปัจจัยความเสี่ยงด้านสังคม
และวัฒนธรรม ปัจจัยความเสี่ยงด้านปัญหาเศรษฐกิจ
ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 อย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถร่วมกัน
ทำนายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาได้ร้อยละ
72.90 ดังนั้น ถ้าสถานศึกษามีการควบคุมความเสี่ยงได้
อย่างเหมาะสม ก็จะทำให้งานวิชาการของสถานศึกษา
มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ
งานวิจัยของฉวีธัญญา ปัทมทัตตานนท์ [5] ได้ศึกษา
การจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใน
จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า การจัดการความเสี่ยง
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ
ศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก
และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ความเสี่ยงด้านการเงิน
มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ความเสี่ยง
ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ อยู่ในระดับ
มาก และต่ำสุด คือ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์อยู่ในระดับ
มาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมการควบคุมปัจจัยความเสี่ยง
ด้านสังคมและวัฒนธรรม โดยมีการควบคุมการใช้
สื่อ/สารสนเทศของนักเรียนอยู่เสมอและปรับเปลี่ยน
กระบวนการบริหารสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบท
ของสถานศึกษา

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมการควบคุมปัจจัยความเสี่ยง
ด้านเทคโนโลยี โดยมีระบบการป้องกันข้อมูลสูญหาย
อย่างมีประสิทธิภาพและมีความพร้อมในการควบคุม
ระบบ การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่
เกี่ยวข้องควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสถานศึกษา
กับชุมชน โดยศึกษาสำรวจปัญหาและความต้องการ เพื่อ
สนับสนุนงานด้านวิชาการแก่ชุมชนอยู่เสมอ และระดม
ทรัพยากรทางการศึกษาจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน
เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมการพัฒนาสื่อนวัตกรรม และ
แหล่งเรียนรู้ โดยสถานศึกษาส่งเสริมให้ชุมชน มีส่วน
ร่วมในการจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา
อย่างเหมาะสม และสถานศึกษาประสานงาน เพื่อ
พัฒนาเทคโนโลยีทางการศึกษากับหน่วยงานภายใน
และภายนอกอยู่เสมอ

1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมการควบคุมปัจจัยความเสี่ยง
เกี่ยวกับปัจจัยความเสี่ยงด้านบุคลากร ปัจจัยความเสี่ยง
ด้านผลผลิตและบริการ ปัจจัยความเสี่ยงด้านการบริหาร
จัดการ ปัจจัยความเสี่ยงด้านวัสดุทรัพยากร ปัจจัยความ
เสี่ยงด้านประสิทธิภาพทางการเงิน ปัจจัยความเสี่ยง
ด้านสังคมและวัฒนธรรม ปัจจัยความเสี่ยงด้านปัญหา
เศรษฐกิจ เพื่อจะเป็นผลให้การบริหารงานวิชาการเป็น
ไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการควบคุมปัจจัยความเสี่ยง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

2.2 ควรศึกษาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการควบคุมปัจจัยความเสี่ยง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

2.3 ควรศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

เอกสารอ้างอิง

- [1] _____. คู่มือการบริหารความเสี่ยง กลุ่มตรวจสอบภายใน ระดับกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ. เข้าถึงเมื่อ 20 มีนาคม 2558, จาก <http://www.udru.ac.th>.
- [2] _____. แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว; 2550.
- [3] _____. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว; 2545.
- [4] ชณัญชิตา พุ่มคดียิ่ง. การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม; 2557.
- [5] ณัชชัญญา ปัทมทัตตานนท์. การจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดปทุมธานี (วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต).

สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี; 2553.

- [6] ดวงใจ ช่วยตระกูล. การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (คุณกัญนิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต) สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร; 2551
- [7] ธร สุนทรายุทธ. การบริหารจัดการความเสี่ยงทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์; 2553.
- [8] บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น; 2556.
- [9] ยุพิน ธารนนท์. การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ราชบุรี เขต 2 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม; 2557.
- [10] ศิริพร ทาทราย. ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ชลบุรี เขต 2 (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา; 2552.
- [11] สาวิตรี ใจวนหอม. ปัจจัยความเสี่ยงกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร; 2556.
- [12] สุวิมล ติรกานันท์. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ แนวทางสู่การปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2555.